

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Katowicach

LKA – 4101-29-04/2012

P/12/036

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/12/036 - Zadłużenie wybranych instytucji sektora finansów publicznych oraz Krajowego Funduszu Drogowego
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
Kontroler	Katarzyna Pisula-Jawor, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr 83515 z dnia 8 października 2012. (dowód: akta kontroli str. 1)
Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Pszczynie, ul. Rynek 2, 43-200 Pszczyna
Kierownik jednostki kontrolowanej	Dariusz Skroboł, Burmistrz Pszczyny ¹ (dowód: akta kontroli str. 2-5)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości², działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Powyższa ocena ogólna wynika z ocen częściowych obszarów objętych kontrolą. Formułując ocenę pozytywną NIK uwzględniła w szczególności:

- nieprzekroczenie w okresie objętym kontrolą, od 2008 r. do II kwartału 2012 r., wskaźników udziału zadłużenia ogółem w dochodach oraz obciążenia dochodów obsługą zadłużenia, określone w art. 169 i 170 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych³, na poziomie 60% i 15%,
- przestrzeganie zasad zaciągania zobowiązań finansowych w latach 2010-2012 (I półrocze),
- terminowe regulowanie zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek,
- rzetelnie sporządzanie sprawozdań Rb-z za IV kwartał 2010 r. i 2011 r.

Stwierdzone nieprawidłowości polegały m.in. na:

- nieokreśleniu w uchwale budżetowej na 2010 r. pełnego limitu zobowiązań do zaciągnięcia pożyczek i kredytów określonego w art. 212 pkt 6) ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁴,
- podpisaniu aneksu do umowy kredytu z przekroczeniem zakresu upoważnienia określonego w uchwale organu stanowiącego,

¹ Od 9.12.2010, poprzednio Burmistrzem był Krystian Szostak od 30.11.2006 do 9.12.2010 r.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

³ Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm. zwanej ustawą o finansach publicznych z 2005r.

⁴ Dz. U. Nr 157, poz. 1240 zwana dalej ufp.

- niezapewnieniu przez ówczesnego Burmistrza Gminy zasięgnięcia opinii Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach (RIO) w sprawie pożyczki na prefinansowanie zadania Gospodarka wodno-ściekowa w Pszczynie Etap I, przed zaciągnięciem zobowiązania w BGK,
- zawarciu czterech umów kredytu, w których Burmistrz Miasta, w imieniu Gminy, wyraził zgodę na obciążenie przez Bank rachunku, w dniu wymagalności, w celu spłaty jego zobowiązań z tytułu umowy. Mimo że ww. zapisy nie mówią wprost o pełnomocnictwie do dysponowania rachunkiem to ich skutek jest identyczny, ponieważ kredytodawca miał swobodny dostęp do rachunku,
- wydłużeniu aneksami obowiązywania umowy o obsługę bankową budżetu Gminy Pszczyna, zawartej na okres od 1.06.2004 r. do 31.05.2007 r., i niewszczęciu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w celu zawarcia nowej umowy,
- nierzetelnym sporządzaniu sprawozdań kwartalnych za I, II i III kwartał 2010 r. oraz za II kwartał 2011 r.,
- nieprowadzeniu prawidłowej ewidencji kredytu z tytułu zadłużenia w rachunku bankowym gminy,
- ewidencjonowaniu zobowiązań niewymagalnych z naruszeniem zasady memoriału,
- dopuszczeniu do dysponowania środkami zgromadzonymi na rachunku „zabezpieczeń i wadiów” poprzez dokonywanie tzw. „pożyczek” w celu finansowania wydatków Gminy.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Struktura zadłużenia i jego dynamika

W strukturze zadłużenia Gminy przeważały długoterminowe kredyty i pożyczki, których wartość wzrosła z 36.713.347,39 zł w 2008 r. do 66.919.715,01 zł w 2009 r., a w następnym okresie nieco malała i wynosiła 55.431.281,31 zł na koniec 2010 r. i 54.931.300,31 zł na koniec 2011 r., aż do kwoty 46.240.834,31 zł na koniec II kwartału 2012 r.

Na koniec II kwartału 2012 r. w skład zobowiązań zaliczono także zobowiązania w wys. 1.552.483,45 zł z tytułu zaciągniętego przez Gminę kredytu w rachunku bieżącym na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu.

W okresie 2010-2012 (I półrocze) Gmina nie wykazała zobowiązań wymagalnych. Zobowiązania takie nie wystąpiły w Urzędzie Miejskim w Pszczynie.

(dowód: akta kontroli str. 27, 38-47, 549-585)

1.1. Wskaźnik zadłużenia ogółem do planowanych dochodów w żadnym z ww. lat (2008-2012 I półrocze) nie przekroczył 60% (art. 170 ust. 1 ustawy o finansach publicznych z 2005 r.), jednak wzrósł od poziomu 25,7% w 2008 r. do 37,1% w 2009 r., a następnie malał do poziomu 32,1% w 2010 r. i 33,0% w 2012 r. Bez uwzględnienia odliczeń, o których mowa w art. 170 ust. 3 (tj. pożyczki zaciągniętej w BGK na prefinansowanie zadania Gospodarka wodno-ściekowa w Pszczynie - etap I, w części podlegającej zwrotowi ze środków z Budżetu Unii Europejskiej), wskaźnik ten wynosił odpowiednio 25,7% w 2008 r., 48,8% w 2009 r., 40,9% w 2010 r. i 42,2% w 2012 r.

Wskaźnik obsługi długu, tj. zrealizowanych rozchodów z tytułu spłaty rat kapitałowych oraz wydatków z tytułu kosztów odsetek do dochodów ogółem, w tym samym okresie, nie przekroczył wartości 15% (art. 169 ust. 1 ww. ustawy) i wzrastał od 6,8% w 2008 r. do 11,3 % w 2011 r. (po wyłączeniu obsługi pożyczki zaciągniętej na realizację ww. zadania inwestycyjnego współfinansowanego ze środków unijnych).

(dowód: akta kontroli str.27-28)

W okresie objętym kontrolą w Gminie zadania jst realizował Urząd Gminy oraz 35 podległych jednostek budżetowych. Zadania Gminy realizowały także trzy osoby prawne – dwie instytucje kultury⁵ oraz samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej⁶: Jednostki te nie wykazywały zadłużenia w latach 2008–2011⁷. Ponadto Gmina była jedynym udziałowcem dwóch spółek prawa handlowego⁸ oraz posiadała większościowy udział w jednej spółce⁹, przy czym łączne zobowiązania długoterminowe i krótkoterminowe tych spółek wyniosły na koniec 2011 r. odpowiednio 14.913.270,41 zł i 4.156.792,84 zł.

(dowód: akta kontroli str.7-35)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Według wieloletniej prognozy finansowej na koniec roku 2012 ¹⁰ zadłużenie Gminy ma wynieść 38.161.642,00 zł. NIK zwraca uwagę, że wg stanu na 30 czerwca 2012 r. zadłużenie to wyniosło 47.793.317,76 zł i było wyższe o 25,2%. Powyższe spowodowało głównie niespłacanie zobowiązań (w wys. 11.992.730,31 zł) z tytułu pożyczki zaciągniętej na prefinansowanie, wobec braku dokonania płatności (z tytułu realizacji zadania) przez Unię Europejską. Zarówno Raport końcowy¹¹, jak i wniosek o płatność końcową Gmina przesłała w 2011 r. Ponadto, na półrocze 2012 r. odnotowano także zadłużenie (w wys.1.552.483,45 zł) z tytułu środków udostępnionych Gminie przez ING BSK na finansowanie przejściowego deficytu, z tzw. linii kredytowej w rachunku bieżącym.

(dowód: akta kontroli str. 36-37)

NIK zwraca również uwagę na rosnące zadłużenie spółki komunalnej - PTBS sp. z o.o. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania tej spółki wzrosły od 2008 r. z 14.477.693,69 zł do 15.141.112,47 zł na dzień 30.06.2012 r. W szczególności podkreślić należy wysoki poziom zobowiązań długoterminowych, które kształtowały się następująco: 14.082.050,67 zł na koniec 2008 r., 13.685.160,55 zł na koniec 2009 r., 13.855.147,47 zł na koniec 2010 r., 14.480.780,49 na koniec 2011 r. i 14.662.368,64 zł na koniec I półrocza 2012 r. W ocenie NIK, istnieje zagrożenie spłaty przez Gminę poręczonych do 2006 r. zobowiązań tej Spółki, a opisanych w pkt.2.5.

(dowód: akta kontroli str. 29-35, 914-922)

⁵ Miejsko-Powiatowa Biblioteka Publiczna w Pszczynie oraz Pszczyńskie Centrum Kultury w Pszczynie.

⁶ Pszczyński Ośrodek Rehabilitacyjno-Terapeutyczny w Pszczynie.

⁷ Według danych wynikających ze sprawozdania Rb- Z.

⁸ Przedsiębiorstwo Inżynierii Komunalnej Spółka z o.o. zajmowało się eksploatacją i zaopatrzeniem w wodę, ciepło oraz kanalizacją i Pszczyńskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.(PTBS sp. z o.o.).

⁹ Agencja Rozwoju i Promocji Ziemi Pszczyńskiej sp. z o. o. (udziały Gminy stanowią 74,2 %).

¹⁰ Zał. nr 2 do Uchwały Nr XV/197/11 Rady Miejskiej w Pszczynie z dnia 28 grudnia 2011 r.

¹¹ Przesłany przez jednostkę realizującą Projekt do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska 27.04.2011 r. i objęty audytem Ministerstwa Środowiska, Ministerstwa Rozwoju Regionalnego i Ministerstwa Finansów.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹², z punktu widzenia kryterium legalności, działalność kontrolowanej jednostki w zakresie przestrzegania wskaźników zadłużenia i obsługi długu.

2. Przestrzeganie limitów określonych przez organ stanowiący jst oraz zasad zaciągania zobowiązań i udzielania poręczeń i gwarancji

Opis stanu faktycznego

2.1. W okresie od początku 2010 r. do końca II kwartału 2012 r. Gmina obsługiwała łącznie 9 kredytów i pożyczek długoterminowych¹³, z czego dwa kredyty zaciągnięto w latach 2010-2011. W 2012 r. (do końca II kwartału) Gmina nie zaciągała kredytów ani pożyczek.

(dowód: akta kontroli str.91-282)

W 2010 r. Gmina zaciągnęła zobowiązania długoterminowe na kwotę 10.604.390,47 zł, w tym: transzę pożyczki w BGK w wys. 6.204.390,47 zł na prefinansowanie realizacji ww. projektu Gospodarka wodno-ściekowa w Pszczynie - Etap I, (podlegającej zwrotowi ze środków z Budżetu Unii Europejskiej) i kredyt w ING Bank Śląski (dalej zwany ING BSK) w wys. 4.400.000 zł na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu Gminy. Rada Miejska w Pszczynie uchwałą nr XXXIII/394/09 z dnia 26 marca 2009 r. upoważniła Burmistrza do zaciągnięcia pożyczki płatniczej w BGK do wysokości 24.033.269,25 zł, a uchwałą Nr LI/570/10 z dnia 26 sierpnia 2010 r. powierzyła Burmistrzowi Gminy zaciągnięcie kredytu długoterminowego w wys. 4.400.000,00 zł.

(dowód: akta kontroli str.90, 260-266 i 140-151)

W 2011 r. Gmina zaciągnęła jeden kredyt długoterminowy w wys. 13.000.000,00 zł w ING BSK na finansowanie planowanego deficytu budżetu Gminy oraz na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek. Zobowiązanie to nie przekroczyło limitu określonego w uchwale budżetowej¹⁴ (19.000.000,00 zł). Burmistrz, w imieniu Gminy, zaciągnął to zobowiązanie na mocy uchwały Nr VIII/80/11 z dnia 26 maja 2011 r.

2.2. W 2011 r. suma zaciągniętych kredytów i pożyczek (łącznie z kredytem w rachunku bieżącym) nie przekroczyła limitu określonego w uchwale budżetowej na 2011 r., stosownie do art. 91 ust.1 ustawy ufp.

(dowód: akta kontroli str. 90, 156-183)

Zaciągnięcie zobowiązań we wszystkich ww. 9 przypadkach poprzedzono stosowną uchwałą Rady Gminy, upoważniającą Burmistrza do ww. czynności, zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt. 9 lit c) ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym¹⁵. Zgodnie z art. 264 ust. 4 ufp cztery zaciągnięte kredyty długoterminowe w bankach poprzedzono postępowaniem w trybach określonych w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych¹⁶.

(dowód: akta kontroli str.90, 91-282)

¹² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen cząstkowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

¹³ Umowy kredytu: z dnia 6.08.2009 na kwotę 11.400.000 zł z ING Bank Śląski SA (ING), z 9.11.2009 na kwotę 6.000.000 zł z PKO S.A., z 28.09.2010 na kwotę 4.400.000 zł z ING, z 25.07.2011 na kwotę 13.000.000 zł z ING i umowy pożyczki: z 5.04.2006 w wys. 17.412.900 zł z WFOŚiGW, z 13.09.2006 w wys.14.047.590 zł z WFOŚiGW, z 29.11.2007 na kwotę 4.800.000 zł z WFOŚiGW, z 26.09.2008 i 25.02.2009 w kwotach 19.787.391,68 zł i 4.245.877,57 zł z Bankiem Gospodarstwa Krajowego i z 25.02.2009 na kwotę 1.423.049 zł z WFOŚiGW.

¹⁴§ 10 Uchwały Nr VI/ 63/2011 Rady Miejskiej w Pszczynie z dnia 31 marca 2011r. w sprawie zmian w budżecie gminy na rok 2011.

¹⁵ Dz. U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591 ze zm.

¹⁶ Dz. U. z 2010 r., Nr 113, poz. 759 ze zm. zwaną dalej PZP.

Spośród ww. kredytów i pożyczek długoterminowych w latach 2010–2012 (II kwartał) Gmina całkowicie spłaciła i zakończyła obsługę czterech zobowiązań (w tym w części warunkowo umorzoną pożyczkę z WFOŚiGW).

(dowód: akta kontroli str.495-504)

2.3. Zgodnie z art. 92 ust. 1 pkt.2 ufp podpisane umowy kredytów i pożyczek nie zawierały zapisów o kapitalizacji odsetek.

(dowód: akta kontroli str.90, 91-282)

2.4. W dniu 28 grudnia 2009 r. Burmistrz Krystian Szostak podpisał umowę z ING BSK, w której bank udzielił Gminie kredytu w rachunku bankowym do wysokości maksymalnego pułapu zadłużenia 3.000.000,00 zł (w okresie od 4.01.2010 r. do 31.05.2010 r.). Na podstawie aneksu 1/2010 z dnia 10.05.2010 r. ww. pułap zadłużenia obowiązywał do 10.05.2010 r., a od 11.05.2010 r. do 31.12.2011 r. maksymalny pułap zadłużenia wzrósł do kwoty 5.000.000 zł. W aneksie nr 2/2010 z dnia 30.06.2010 r. zmieniono czas obowiązywania limitu 5.000.000 zł do dnia 29.06.2010 r., a od 30.06.2010 r. do 31.12.2011 r. maksymalny pułap zadłużenia wyniósł 6.000.000 zł. W wyniku aneksu nr 3 z 28.12.2011 r. dotychczasowa treść umowy otrzymała brzmienie określone w załączniku nr 1 do tego aneksu. W treści załącznika m.in. określono, że maksymalny pułap zadłużenia w wys. 6.000.000,00 zł obowiązuje od 30.06.2010 r. do 31.12.2012 r.

W uchwałach budżetowych (i ich zmianach) w okresie od 2010 r. do 2012 r. Rada Gminy określała upoważnienie Burmistrza do zaciągania zobowiązań krótkoterminowych (do określonej wysokości, stanowiącej limit zadłużenia) na pokrycie występującego w ciągu roku deficytu, stosownie do art.18 ust.2 pkt 9 lit. d ustawy o samorządzie gminnym. Na koniec 2010 r. i 2011 r. Gmina nie była zadłużona w rachunku bankowym, a w trakcie tych lat zadłużenie takie nie przekraczało limitu określonego w odpowiednich uchwałach budżetowych.

(dowód: akta kontroli str.49-89, 283-306)

2.5. Zgodnie z przedłożoną dokumentacją jednostki Burmistrz nie udzielał poręczeń lub gwarancji w okresie 2010-2012 (I półrocze), a Rada nie upoważniała go do zaciągania takich zobowiązań. W sprawozdaniach z wykonania planu wydatków budżetowych (Rb-28S), złożonych przez Gminę za lata 2008–2011, nie stwierdzono wydatków z tytułu spłaty gwarancji i poręczeń, które powinny być ewidencjonowane w dziale 757, rozdziale 75704 w § 8020 klasyfikacji budżetowej. Udzielone we wcześniejszych latach poręczenia¹⁷ wykazano (w wartości nominalnej 4.100.000 zł) w części B sprawozdań RB-Z za IV kwartał 2010 r. i 2011 r.

(dowód: akta kontroli str.431-478, 559-567,577-579)

2.6. Gmina zaciągała zobowiązania długoterminowe w postaci kredytów i pożyczek na cele zgodne z art. 89 ust. 1 pkt 1-4 i art. 90 ufp, w tym m.in. na: wyprzedzające finansowanie zadania Gospodarka wodno-ściekowa w Pszczynie - etap I, finansowanie planowanego deficytu budżetu gminy, spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań oraz finansowanie przejściowego deficytu.

(dowód: akta kontroli str.479-491)

2.7. Przed zaciągnięciem zobowiązań długoterminowych Burmistrz w 8 przypadkach (spośród 9 ww. umów) uzyskał pozytywne opinie RIO w sprawie możliwości spłaty kredytu lub pożyczki, czym wypełnił obowiązek wynikający z art. 91 ust. 2 ufp, za wyjątkiem pożyczek zaciąganych w BGK w 2008 r. i 2009 r.

(dowód: akta kontroli str.479-481)

¹⁷ Poręczenie kredytu dla Pszczyńskiego Towarzystwa Społecznego sp. Z o.o.(PTS) do wys. 2.500.000 zł np. uchwały XXXVII/357/05 Rady Miejskiej w Pszczynie z 14 grudnia 2005 r. oraz umowa poręczenia do wys. 1.600.000 kredytu zaciąganego przez PTS w Krajowym Funduszu Mieszkaniowym np. uchwały 603/1 Rady Miejskiej w Pszczynie z 20.06.2001 r.

2.8. Wszystkie ww. umowy (za wyjątkiem umowy z Bankiem Gospodarstwa Krajowego z dnia 12.06.2009 r. podpisanej przez, posiadającego upoważnienie Burmistrza, jego „Pierwszego zastępcę Burmistrza”) podpisał Burmistrz przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy, zgodnie z art. 262 ufp.

(dowód: akta kontroli str. 257-264, 479-481)

2.9. Zgodnie z art. 264 ust. 5 ufp, w sześciu ,spośród 9, badanych umów kredytu lub pożyczki długoterminowej, jako zabezpieczenia nie udzielono pożyczkodawcy pełnomocnictwa do dysponowania rachunkiem Gminy. Jako zabezpieczenie zawieranych umów kredytowych składano głównie weksel własny in blanco.

(dowód: akta kontroli str. 479-481)

2.10. Po raz ostatni Gmina nabyła udziały w spółkach w 2008 r. Na podstawie uchwały Nr XX/213/08 Rady Miejskiej w Pszczynie zakupiono 200 udziałów Agencji Rozwoju i Promocji Ziemi Pszczyńskiej sp. z o. o, o wartości nominalnej 500 zł każdy (za kwotę 100.000 zł).

(dowód: akta kontroli str. 492-494)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W uchwale budżetowej na 2010 r. nie określono pełnego limitu zobowiązań do zaciągnięcia pożyczek i kredytów, czym naruszono art. 212 pkt 6) ustawy o finansach publicznych, który stanowi, że uchwała budżetowa jst określa limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych, o których mowa w art. 89 ust. 1 i art.90. W uchwale budżetowej na 2010 r. nie określono limitu zobowiązań długoterminowych.

Ustalony w uchwale budżetowej limit dotyczył jedynie kredytu krótkoterminowego, co zapisano w uchwale budżetowej i uchwałach w sprawie zmian w budżecie gminy na 2010 r.¹⁸, gdzie dokonano zmiany par. 12 pkt 1 i postanowiono, że: *zaciągnięcie kredytu krótkoterminowego na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu do kwoty 6.000.000 zł. Kwota powyższa stanowi limit zobowiązań z tyt. zaciąganych kredytów i pożyczek, o których mowa w art.89 ust.1 ustawy o finansach publicznych.*

W 2010 r. Gmina zaciągnęła zobowiązania długoterminowe w wysokości 4.400.000,00 zł, na podstawie umowy kredytu z 28.09.2010 r i 6.204.390,47 zł na podstawie umów pożyczki z BGK z lat poprzednich, a także zobowiązania krótkoterminowe, wynikające z kredytu w rachunku bankowym (linii kredytowej).

Burmistrz Miasta – Dariusz Skrobol, odpowiedzialny za przygotowanie projektu uchwały, wyjaśnił, m.in. że dokument taki przygotował mu Skarbnik Gminy¹⁹.

Natomiast Skarbnik – Marek Dutkowski zeznał, że: *Rok 2010 to pierwszy rok obowiązywania nowej ustawy o finansach publicznych i przepisów wykonawczych do tej ustawy. Z perspektywy czasu mam świadomość, że w uchwale budżetowej nie ma konsekwencji zapis dotyczący kwot planowanych przychodów (z tytułu zobowiązań długoterminowych) ponieważ nie określono limitu zaciąganych zobowiązań długoterminowych (art. 212 ufp), co wynikało z innych zasad konstruowania budżetu pod rządami wcześniej obowiązującej ustawy o finansach publicznych.*

(dowód: akta kontroli str. 65-87, 830-831,909)

¹⁸ m.in. Uchwała Nr XLVII/536/10 Rady Miejskiej w Pszczynie z dnia 29 kwietnia 2010 r.

¹⁹ Skarbnikiem Gminy od 1.01.2008 do 31.03.2012 był Marek Dutkowski , a od 1.04.2012 Skarbnikiem Gminy był Artur Krawczyk.

Zaciągając w 2010 r. zobowiązania długoterminowe przekroczone limit określony w uchwale budżetowej na 2010 r., czym naruszono postanowienia art. 91 ust.1 ufp. Przed zaciągnięciem tych zobowiązań Rada Miasta udzieliła upoważnienia do tych operacji, nie można więc uznać, że Burmistrz działał bez upoważnienia.

2. Burmistrz Miasta - D. Skrobol, w dniu 20 grudnia 2010 r., zawarł aneks nr 4 do umowy 675/2009/00003252/00 o kredyt w ING BSK, w którym przedłużono termin spłaty kredytu do dnia 5.01.2012 r., przekraczając zakres upoważnienia określony w uchwale organu stanowiącego. Uchwała Rady Miejskiej Nr XXXV/421/09 z dnia 28 maja 2009 r. upoważniała Burmistrza do zaciągnięcia tego kredytu z terminem spłaty do końca 2011 r. W myśl dokonanych zmian w par.1 kredytu udzielono na okres od dnia podpisania umowy do 5.01.2012 r., a w par. 3 ust.1 pkt d o pierwotnej treści: „1 rata w kwocie 2.599.996,00 płatna w dniu 29.12.2011 r.” zastąpiono datą na: „5.01.2012 r.”

Burmistrz D. Skrobol wyjaśnił, że: *Za prowadzenie i nadzorowanie finansów Gminy Pszczyna odpowiedzialny jest Skarbnik. Skarbnik zajmował się sprawami bankowymi i na bieżąco monitorował stan finansów gminy. Z obawy na brak środków finansowych na koniec roku zdecydowano się przesunąć termin spłaty raty kredytu odpowiednim aneksem do umowy kredytowej, Ze względu na koniec roku i krótki okres przesunięcia ostatniej raty spłaty tego kredytu, nie występowało do Rady Miejskiej o podjęcie uchwały w tym zakresie.*

Poprzedni Skarbnik Gminy - M. Dutkowski, który kontrasygnował umowę, zeznał: *Aneksowałem umowę ponieważ zabrakło nam pieniędzy i nie mogliśmy przedłużyć zadłużenia w rachunku bieżącym z tytułu kredytu w ING BSK na następny rok, a brak było środków na rachunku bieżącym, byliśmy zmuszeni do przedłużenia terminu spłaty z tyt. umowy poza okres do jakiego upoważniła Burmistrza Rada.*

(dowód: akta kontroli str.108-114, 828-829, 822-824)

W ocenie NIK, Burmistrz działał wbrew zaleceniom Rady w sprawie terminu spłaty tego kredytu i przekroczył zakres upoważnienia określony na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 9 lit. c ustawy o samorządzie gminnym.

3. Przed zaciągnięciem pożyczki²⁰; w dniach 26 września 2008 r. i 12 czerwca 2009 r., (podpisanych i kontrasygnowanych odpowiednio przez poprzedniego Burmistrza Krystiana Szostaka i Skarbnika Marka Dutkowskiego oraz przez Dariusza Skrobola – Z-cę Burmistrza i M. Dutkowskiego), zaciągniętych w BGK, Gmina nie wystąpiła do RIO o opinię o możliwości spłaty pożyczki, co stanowiło naruszenie ówczesnych przepisów art. 83 ust. 2 ustawy o fin. publ. z 2005 r., a obecnie art. 91 ust. 2 ufp z 2009 r. Poprzedni Burmistrz, Krystian Szostak, zapytany o przyczynę podpisania umów w imieniu Gminy bez uzyskania stosownej opinii RIO zeznał, że: *Nie potrafię odnieść się do tego faktu ponieważ takie sprawy odbywały się poza mną. Dokumenty kompletowali Urzędnicy, tak jak w innych przypadkach, natomiast Skarbnik, Marek Dutkowski, zeznał, że: ponieważ udzielenie pożyczki płatniczej na prefinansowanie wynikało z programu rządowego, (prefinansowanie zadań finansowanych z Funduszu Spójności) i nie stosowano w ramach tej procedury zamówień publicznych, przeoczono fakt pozyskania opinii RIO w Katowicach.* Burmistrz Dariusz Skrobol wyjaśnił m.in., że (...) *Ponieważ realizowany program był programem rządowym, do którego nie stosowano procedur prawa zamówień publicznych, a zobowiązania z tytułu pożyczki pokryte zostają środkami Funduszu Spójności (spłata nie obciąża budżetu gminy) Urząd Miejski*

²⁰ Umowa pożyczki nr FSPOJN600.000002.24 z 26.09.2008 oraz umowa pożyczki nr FSPOJN600.000002.24 z 12.06.2009 na maksymalną łączną kwotę 24.033.269,25 zł.

w Pszczynie nie wnioskował o opinię do RIO. BGK, jako bank administrujący pożyczki na prefinansowanie, również takiej opinii nie wymagał. W innych przypadkach banki i fundusze wymagają od pożyczkobiorcy pozytywnej opinii RIO.

W każdym innym przypadku Gmina Pszczyna zwracała się do RIO o wydanie opinii na temat możliwości spłat planowanych do zaciągnięcia kredytów i pożyczek.

(dowód: akta kontroli str.250-267, 804-806, 797-799, 804-806, 811-813, 227-233)

W ocenie NIK, fakt zaciągania pożyczki w ww. trybie, nie zwalniał Gminy z obowiązku określonego w ufp.

4. Gmina zawarła trzy długoterminowe umowy²¹ oraz umowę na kredyt w rachunku bankowym²², których zabezpieczeniem był weksel in blanco kredytobiorcy. Ponadto Burmistrz Miasta, w imieniu Gminy, wyraził zgodę na obciążenie przez Bank w dniu wymagalności rachunku, w celu spłaty jego zobowiązań z tytułu umowy, a Bank uprawniono do pobierania środków w tym trybie przed wszelkimi innymi płatnościami, z wyjątkiem płatności wynikających z tytułów wykonawczych. Mimo że ww. zapisy nie mówią wprost o pełnomocnictwie do dysponowania rachunkiem, to ich skutek jest identyczny, ponieważ kredytodawca miał całkowicie swobodny dostęp do rachunku Gminy w celu samodzielnej spłaty kapitału w wyznaczonych terminach oraz spłaty odsetek od kredytu, natomiast Miasto miało ograniczone możliwości prawne do zablokowania tych operacji. Bank uprawniono do pobrania wymagalnych kwot z wszelkich wpływów na rachunek przed wszystkimi innymi płatnościami, za wyjątkiem płatności wynikających z tytułów wykonawczych. Za ww. działania odpowiadał poprzedni Burmistrz Miasta, który zawarł umowy kredytowe zawierające ww. zapisy oraz obecny Burmistrz, który podpisał aneksy do tych umów. Poprzedni Burmistrz Krystian Szostak zeznał: *Materiały przetargowe, będące ofertą dla banków, przygotowywał Skarbnik Gminy. ING został wyłoniony w drodze przetargu. Zapis powyższy dotyczący zabezpieczenia był zaproponowany przez Bank. Po konsultacjach ze Skarbnikiem zgodziliśmy się na ten warunek, znając kondycję finansową naszej Gminy. Przewidywaliśmy, że zapis ten nie spowoduje żadnych strat po stronie Gminy. Nie wystąpiła nigdy sytuacja by pobrane przez Bank środki zagrażały płatnościom Gminy i by wystąpiły straty, czy karne odsetki z tytułu innych terminowych płatności. Podpisałem umowę ponieważ nie widziałem zagrożenia dla Gminy. Nadrzędny był dla mnie interes Gminy i uniknięcie karnych odsetek wobec ING, a taki zapis w umowie to zabezpieczał.*

Poprzedni Skarbnik M. Dutkowski zeznał, że: Zapisy umów dotyczące zabezpieczeń w treści umów dotyczące pobierania przez Bank kapitału i odsetek wynikających z terminów spłat, w przypadku braku środków dawały pierwszeństwo pobrania tych należności Bankowi. W mojej ocenie zapisy te stanowiły martwy zapis, który nigdy w przeszłości ani w przyszłości nie znalazłby zastosowania(...).

Burmistrz Miasta Dariusz Skrobol wyjaśnił, m.in. W przypadku występujących trudności finansowych terminy spłaty rat kredytów były zmienione odpowiednimi aneksami do umowy kredytowej, tak, aby nie wystąpiły zobowiązania wymagalne od innych płatności. W interesie Gminy jest, aby nigdy nie wystąpiła sytuacja braku środków finansowych na spłatę kredytu, jak i na zapłatę bieżących

²¹ - 675/2009/00003252/00 z 6.08.09 (aneksowanych 25.02.10 oraz 29.04.10, 30.06.10 i 12.12.2010) na kredyt w wys.11.400.000 zł.- umowę podpisał K. Szostak i kontrasygnował M. Dutkowski, aneksy odpowiednio: D. Skrobol - za-ca Burmistrza i kontrasygnował M. Dutkowski, drugi aneks K. Szostak i kontrasygnował M. Dutkowski, trzeci K. Szostak i kontrasygnował M. Dutkowski i czwarty D. Skrobol Burmistrz i kontrasygnował M. Dutkowski, - 675/2010/00006733/00 z 28.09.10 na kredyt w wys. 4.400.000 zł - umowę podpisał K. Szostak i kontrasygnował M. Dutkowski. - 675/2011/00009364/00 z 25.07.2011 (aneksowanych 26.09.2011) -na kredyt w wysokości 13.000.000 zł, umowę podpisał i aneksował D. Skrobol Burmistrz i kontrasygnował M. Dutkowski.

²² 675/2009/0004325/00 (linia kredytowa ostatecznie do wys. 6.000.000), aneksy z 10.05.10, 30.06.10, 28.12.11) - umowę i 2 pierwsze aneksy podpisał K. Szostak i kontrasygnował M. Dutkowski, a trzeci aneks podpisał D. Skrobol-Burmistrz i kontrasygnował M. Dutkowski.

zobowiązań. (dowód: akta kontroli str. 91-119, 140-182, 284-306, 479-481, 797-799, 804-806, 811-813)

W ocenie NIK, zawarcie ww. zapisów naruszało zasady określone w art. 264 ust. 5 ufp, zgodnie z którymi w celu zabezpieczenia kredytu lub pożyczki nie można udzielać pełnomocnictwa do dysponowania rachunkiem bankowym jst.

5. Umowę o kredyt w rachunku bieżącym²³ podpisano w Gminie, w oparciu o zapisy umowy o obsługę bankową budżetu gminy Pszczyna²⁴. Umowę tę (z 20.05.2004 r.) podpisano w wyniku przeprowadzonego postępowania o zamówienia publiczne, w oparciu o ofertę Banku z dnia 10 maja 2004 r. Oferta stanowiła integralną część umowy. Umowę podpisano na okres od 1.06.2004 r. do 31.05.2007 r. W umowie zapisano m.in., że zasady uruchomienia kredytu w rachunku bankowym określa odrębna umowa, przy czym oprocentowanie tego kredytu ustala się w oparciu o stawkę WIBOR1M, powiększoną o marżę Banku w wys.0,5%. Prowizję bankową od kwoty uruchomionego kredytu w rachunku bankowym ustala się w wys.0,5%. Kolejnymi aneksami (38 aneksów) zmieniano treść umowy.

W Gminie nie wszczęto postępowania w trybie przepisów ustawy Prawo zamówień Publicznych, stosownie do art. 264 ufp, lecz aneksami do umowy o obsługę bankową budżetu gminy Pszczyna wydłużano okres obowiązywania umowy (zawartej na okres 1.06.2004 r. do 31.05.2007 r.). W wyniku aneksów dokonywano istotnych zmian w umowie, m.in. terminu obowiązywania umowy, wyszczególnienia prowadzonych rachunków, wielkości kwot będących przedmiotem oświadczenia o poddaniu się egzekucji bankowej. Aneks nr 20/2007 z dnia 23.05.2007 r. przedłużono po raz pierwszy okres obowiązywania umowy do 31 maja 2008 r. Następnie aneksem nr 32/2009 z 8.05.2009 r. dokonano kolejnej zmiany okresu obowiązywania umowy do dnia 31.05.2010 r., a aneksem 33/2010 z dnia 10.05.2010 r. termin obowiązywania umowy ustalono na 31.12.2011 r. Aneks nr 38/2011 z dnia 6.10.2011 r. termin obowiązywania umowy ustalono na 31.12.2012 r. Łączne koszty poniesione przez Gminę, w okresie od 2004 r. do 30.12.2012 r. z tytułu prowizji bankowej oraz prowizji od przyznanego limitu w linii kredytowej, wyniosły 245.318,29 zł, a z tytułu odsetek od kredytu zaciągniętego w linii kredytowej²⁵ 110.698,84 zł.

(dowód: akta kontroli str.283-306,307- 412)

Odpowiedzialny za przedłużenie umowy z dnia 6.10.2011 r. Burmistrz Dariusz Skrobol wyjaśnił, że: *Bankowa obsługa budżetu Gminy Pszczyna dokonywana jest w oparciu o Umowę o obsługę bankową budżetu Gminy Pszczyna z dnia 20.05.2004 r. podpisaną przez Burmistrza H. Studzieńskiego i Skarbnika A. Matusiewicza. Terminy obowiązywania tej umowy i warunki zawierania transakcji zmieniano odpowiednimi aneksami podpisanymi przez Skarbników i Burmistrzów. Z wyjaśnień poprzedniego Skarbnika Pana Marka Dutkowskiego wynikało, że aneksy do umów na bankową obsługę budżetu gminy nie generują dodatkowych kosztów, dlatego bazując na tej informacji oraz z uwagi na fakt, iż za prowadzenie i nadzorowanie finansów Gminy Pszczyna odpowiedzialny jest Skarbnik – w dobrej wierze podpisałem aneksy nr 32/2009, nr 33/2010 oraz nr 38/2011 do cyt. Umowy.*

M. Dutkowski zeznał m.in.: *Pierwszym z aneksów, który podpisałem był aneks nr 23/2007 z 27 grudnia 2007 r. Kontrasygnowałem te aneksy ponieważ*

²³ Umowa 675/2009/00004325/00 z dnia 28.12.2009 r ze zm.

²⁴ Umowa o obsługę bankową budżetu Gminy Pszczyna z dnia 20.05.2004 r.

²⁵ na podstawie odrębnej umowy zawartej w związku z par.6 punkt 3 umowy o obsługę bankową budżetu gminy Pszczyna.

w większości z nich zmiany dotyczyły ilości rachunków oraz przedłużenia o kolejny rok okresu obowiązywania umowy. Aneks nr 26 z maja 2008 r. wprowadzono najistotniejszy zapis, że bankowa obsługa budżetu Gminy Pszczyna jest w systemie bez opłat i prowizji, który pozostaje aktualny na czas obowiązywania umowy od 1 września 2009 r. Pierwsza umowa rodziła skutki finansowe w postaci opłat za obsługę bankową i była ograniczona do wys. 20.000 Euro (już w 2005 r. Gmina nie ponosiła kosztów z tytułu bankowej obsługi budżetu z wyjątkiem kosztów obsługi kredytu w rachunku bieżącym i tak jest do dziś). Natomiast w wyniku aneksów nie dokonano zmian dotyczących opłat i kosztów ze strony gminy. Rzeczywiście aneksy zawierały klauzulę dotyczącą zmiany limitu wystawienia tytułu egzekucyjnego, któremu mogła zostać nadana klauzula wykonalności w terminie do 12 miesięcy od daty rozwiązania umowy o obsługę bankową budżetu Gminy Pszczyna. Postępowania w trybie ustawy PZP nie wszczęto z uwagi na to, że aktualna umowa nie rodziła kosztów z tytułu bankowej obsługi, z wyjątkiem kosztów obsługi kredytu w rachunku bieżącym.

(dowód: akta kontroli str.817- 820, 822-824.)

NIK nie podziela ww. argumentacji, dotyczącej „bezkosztowej” obsługi przez bank budżetu Gminy i traktowania jako odrębnych kosztów związanych z obsługą kredytu krótkoterminowego, które to koszty wynikają z umowy o obsługę bankową budżetu gminy. Również zmiany dokonane w umowie, należy ocenić jako istotne, także w związku z warunkami na podstawie jakich określony bank przedstawił ofertę w przeprowadzonym w 2004 r. postępowaniu, która została wybrana jako najkorzystniejsza.

Powyższe działania, naruszały postanowienia art. 142 ust. 1 ustawy PZP, zgodnie z którym umowę zawiera się na czas oznaczony i art. 144 ust. 1 tej ustawy, zgodnie z którym zakazuje się istotnych zmian postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym zakresie.

3. Terminowość regulowania zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek i wyemitowanych obligacji oraz uruchomionych poręczeń i gwarancji

Opis stanu faktycznego

3.1 Gmina obsługiwała zaciągnięte zobowiązania w sposób wynikający z umów, poprzez dokonywanie dyspozycji spłaty kapitału lub odsetek i przelewanie tych kwot na określony w umowie rachunek bankowy, a także poprzez pobieranie przez bank należnych kwot spłaty kapitału i odsetek z rachunku bieżącego (w przypadku 3 kredytów długoterminowych i kredytu w rachunku bieżącym, o których mowa wyżej) bez uprzedniej dyspozycji Gminy.

Analiza wyciągów bankowych dotyczących obsługi zobowiązań Gminy z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek w okresie 2010–2012 (I półrocze) i porównanie tych spłat z warunkami umów kredytów i pożyczek wykazało, że spłaty realizowano w terminach określonych w umowach (lub aneksach do tych umów), za wyjątkiem jednego przypadku.

(dowód: akta kontroli str.495-506, 521-530, 835-907)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. Opóźnienia w zapłacie kapitału w wys. 250.000 zł, dotyczącego pożyczki nr 11/2009/60/OA/oe/P, zaciągniętej w WFOŚiGW, spowodowały konieczność zapłaty odsetek w wys. 69,45 zł (18 lipca 2011 r.). Zapłaty dokonano w dniu 30.06.2011 r., ale środki na rachunek WFOŚiGW wpłynęły w dniu 1.07.2011 r., tj. jeden dzień po terminie zapłaty, ustalonym w umowie na dzień 30.06.2011 r.

M. Dutkowski – poprzedni Skarbnik, na pytanie dlaczego dopuścił do zapłaty przez Gminę odsetek karnych od pożyczki w WFOŚiGW w wys. 69,45 zł (umowa 11/2009/60/OA/oe/P z dnia 25.02.2009 r.) zeznał, że dyspozycji przelewu dokonano w dniu terminu płatności, a ponieważ rachunek WFOŚ uznano w dniu następnym, powstały odsetki.

(dowód: akta kontroli str.506, 822-824)

NIK zwraca uwagę, że płatności muszą być dokonywane w sposób umożliwiający terminową realizację zobowiązań.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonej nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zakresie przestrzegania terminowości regulowania zaciąganych zobowiązań.

4. Prawidłowość sporządzania łącznych sprawozdań Rb-Z za 2010 r. i 2011 r. oraz ewidencjonowania tytułów dłużnych w księgach rachunkowych

Opis stanu faktycznego

4.1. Jednostkami podległymi Gminie Pszczyna, w latach 2010–2011, oprócz Urzędu Miejskiego były jednostki budżetowe: Miejski Zakład Zieleni, Miejski Ośrodek Rekreacji i Sportu, Żłobek Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej, Administracja Zasobów Komunalnych, Pszczyński Zarząd Edukacji, Zespół Szkół Nr. 1, Zespół Szkół Nr. 2, pięć Zespołów Szkolno-Przedszkolnych: w Czarkowie, w Łące, w Piasku, w Studzienicach i w Wiśle Wielkiej, trzy Publiczne Gimnazja, 11 Szkół Podstawowych i 8 Przedszkoli Publicznych.

Do jednostek z osobowością prawną należały: Pszczyński Ośrodek Rehabilitacyjno-Terapeutyczny w Pszczynie, Miejsko-Powiatowa Biblioteka Publiczna, Pszczyńskie Centrum Kultury.

W ww. latach wszystkie te jednostki sporządziły sprawozdania jednostkowe Rb-Z w terminach zgodnych z określonymi w Załączniku Nr 7 „Terminy sporządzania i przekazywania sprawozdań oraz odbiorcy sprawozdań w zakresie budżetów jst” do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych²⁶. Wszystkie sprawozdania były sprawozdaniami „zerowymi” (za wyjątkiem sprawozdania za IV kwartał 2010 r. Pszczyńskiego Zarządu Edukacji, gdzie wypełniono cz. D sprawozdania – uzupełniające dane o zobowiązaniach ...) i nie wykazywały zobowiązań według tytułów dłużnych.

Sprawozdania łączne przekazywano do RIO w postaci plików elektronicznych za pomocą Systemu Zarządzania Budżetami Jednostek Samorządu Terytorialnego BeSTi@.

Sprawozdania łączne Rb-Z za 2010 r. przekazano RIO drogą elektroniczną oraz dostarczono w wersji papierowej (18.02.2012 r.). Sprawozdanie to dwukrotnie skorygowała jst.: 21 marca 2011 r. oraz 11 sierpnia 2011 r.

²⁶ Dz. U. Nr 43, poz. 247.

W pierwszej korekcie poprawiono część A sprawozdania, kwoty w poz. E2 kredyty i pożyczki pomiędzy grupami wierzycieli I, III i grupą banki. W pierwotnej wersji sprawozdania wszystkie zobowiązania w tej pozycji wykazano w grupie banki. Po korekcie, w grupie I wykazano kwotę 14.663.502,00 (pożyczka NFOŚiGW), w grupie II kwotę 11.975.049 (pożyczki WFOŚiGW), w grupie banki 28.792.730,31. W pierwotnej wersji w grupie banki wykazano kwotę 55.431.281,31 zł.

Druuga korekta dotyczyła części D sprawozdania (uzupełniające dane o zobowiązaniach...). W danych uzupełniających wykreślono jedną z czterech kwot (149.344,96 zł) wykazanych pierwotnie, ponieważ zobowiązanie to nie przekraczało okresu 6 miesięcy.

Sprawozdania łączne za 2011 r. przekazano RIO drogą elektroniczną (20.02.2012 r.) i w wersji papierowej (21.02.2012 r.).

(dowód: akta kontroli str. 508-512, 559-579)

Dla jednostek z osobowością prawną, których organem założycielskim jest Gmina, Urząd przekazywał w wersji papierowej sprawozdania Rb-Z zbiorcze, jako organu założycielskiego, sporządzane na podstawie sprawozdań z tych jednostek. Sprawozdanie sporządzono odpowiednio 15.02.2011 r. i 15.02.2012 r. Wersje elektroniczne tych sprawozdań przesłano do RIO 21 lutego 2011 r. i 2012 r.

(dowód: akta kontroli str.508-510,924-925)

4.2. Sprawozdania jednostkowe Rb-Z za IV kwartał 2010 r. i 2011 r. (wersje ostateczne), w Urzędzie sporządzono na podstawie ewidencji księgowej. Informacje przedstawione w części A sprawozdania „Zobowiązania według tytułów dłużnych” były zgodne z wartościami z aktualnych wydruków ksiąg rachunkowych, sporządzonymi w trakcie kontroli, według stanu na koniec 2010 r. i 2011 r. Wartości zobowiązań ujęto prawidłowo w wartości nominalnej bez kosztów ich obsługi.

(dowód: akta kontroli str. 511-512, 517-520)

4.3. Wszystkie zaciągnięte i obsługiwane kredyty długoterminowe zaewidencjonowano prawidłowo na koncie 134 – „Kredyty bankowe”. Każdy z nich posiadał odrębne konto analityczne, w którego opisie określono, m.in. wierzyciela. Wartość zadłużenia z tytułu zaciągniętych kredytów, wynikająca z wydruków z ksiąg rachunkowych na koniec IV kwartału 2010 r. i 2011 r., była równa wykazanym w sprawozdaniach Rb-Z. Kredyty te właściwie zaliczono do długo- lub krótkoterminowych.

(dowód: akta kontroli str.511-512, 517, 519)

4.4. Zaciągnięte i obsługiwane pożyczki zaewidencjonowano na koncie 260 – „Zobowiązania finansowe”. Każda z nich miała odrębne konto analityczne, w którego opisie określono, m.in. wierzyciela. Wartość zadłużenia z tytułu zaciągniętych pożyczek, wynikająca z wydruków z ksiąg rachunkowych na koniec 2010 r. i 2011 r., była równa wykazanym w sprawozdaniach Rb-Z. Pożyczki właściwie zaliczono do długoterminowych i prawidłowo wykazano wierzycieli w sprawozdaniach (po korektach o których mowa wyżej).

(dowód: akta kontroli str. 511-512, 518, 520)

4.5. Analiza wyciągów bankowych z wybranych losowo dwóch miesięcy (czerwiec i lipiec) 2010 r. i 2011 r. nie wykazała obsługi innych kredytów i pożyczek wynikających z zawartych umów, niż wykazane na kontach 134 i 260. Nie stwierdzono także spłat zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego, sprzedaży na raty lub umów o partnerstwie publiczno-prywatnym.

(dowód: akta kontroli str. 587)

4.6. Na koniec 2010 r. Gmina miała zobowiązania niewymagalne, z tytułu m.in. niezapłaconych faktur (energia elektryczna, usługi telekomunikacyjne, woda) wobec dostawców. Zaksięgowane dowody źródłowe miały termin płatności w 2011 r., a analiza wyciągów bankowych potwierdziła ich opłacenie w terminie.

W 2011 r. podobna sytuacja dotyczyła kontrahentów, z którymi rozliczono się terminowo w styczniu 2012 r.

(dowód: akta kontroli str.634, 635-694)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Sprawozdania Rb-Z, sporządzone przez jst za I, II, III kwartał 2010 r. w części A - zobowiązania według tytułów dłużnych, w pozycji - E2 kredyty i pożyczki i E2.2 - nie zawierały żadnych kwot w grupie wierzycieli innych niż banki, podczas gdy w ewidencji księgowej zaewidencjonowano zaciągnięte pożyczki odpowiednio za I, II i III kwartał w NFOŚiGW w wysokości 16.496.434,00 zł, 15.579.968,00 zł i 15.579.968,00 oraz WFOŚiGW 15.765.857,07 zł, 15.188.197,07 zł i 14.712.846,58 zł. Łączną kwotę kredytów i pożyczek wykazano jedynie w grupie – banki, odpowiednio w I, II i III kwartał w wys.: 69.790.002,69 zł, 66.919.330,48 zł i 68.658.264,99 zł. Ponadto w Sprawozdaniu Rb-Z za I kwartał nie wykazano w części B sprawozdania (w poz. F1) wartości nominalnej niewymagalnych zobowiązań z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji na koniec okresu sprawozdawczego w wys. 4.100.000,00 zł.

(dowód: akta kontroli str.511-512, 549-558)

Sprawozdania podpisał ówczesny Burmistrz Krystian Szostak i Skarbnik Marek Dutkowski.

Marek Dutkowski zeznał m.in., że sprawozdania sporządzali odpowiedzialni za to pracownicy i przeoczył fakt wykazania w tych sprawozdaniach środków z tytułu zadłużenia tylko w grupie wierzycieli krajowych – banki, a także przeoczył nieujęcie kwoty zobowiązań z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji.

(dowód: akta kontroli str. 822-824,908)

Ponadto, w sprawozdaniach Rb-Z i RB-NDS za I półrocze 2011 r. nie ujęto kwoty zadłużenia wynikającej z zaciągniętego kredytu w rachunku bieżącym Gminy w wys. 1.851.205,15 zł (w Rb-Z w pozycji E2.1 kredyty krótkoterminowe i tym samym E2 kredyty i pożyczki, natomiast w Rb NDS kwoty tej pożyczki nie wykazano w poz. D11).

Sprawozdania podpisali: z up. Burmistrza Grażyna Goszcz, Zastępca Burmistrza oraz Skarbnik Marek Dutkowski.

Burmistrz D. Skroboł wyjaśnił, że: *Zgodnie z Regulaminem organizacyjnym Urzędu Miejskiego w Pszczynie, bezpośredni nadzór nad Wydziałem Finansowym sprawuje Skarbnik Gminy. Pracami wydziału finansowego bezpośrednio kieruje jego Naczelnik. Od pracowników księgowości budżetowej uzyskałem informację, że kwota zadłużenia wynikającego z linii kredytowej była ewidencjonowana w księgach Urzędu, lecz nie wykazano tej wielkości w sprawozdaniach. Dopiero dzięki wiedzy pozyskanej na stosownym szkoleniu, począwszy od 2012 roku kwota zadłużenia, jako linia kredytowa jest ujmowana w sprawozdaniu RB-NDS oraz RB-Z.*

Grażyna Goszcz Zastępca Burmistrza wyjaśniła m.in., że sprawozdanie podpisała, ponieważ było uprzednio zaakceptowane podpisem Skarbnika Gminy.

Ówczesny Skarbnik Marek Dutkowski zeznał, że nie potrafi wyjaśnić dlaczego wystąpiła taka sytuacja. Oczywiście zadłużenie winno być wykazane i prawdopodobnie kwotę pominięto przez przeoczenie.

(dowód: akta kontroli str.571-573, 537-540, 809-810, 822-824)

Nierzetelne sporządzenie sprawozdań stanowiło naruszenie § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych²⁷, który stanowi, że sprawozdania należy sporządzać rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i finansowym.

2. W Urzędzie w 2011 r. nie prowadzono ewidencji kredytu z tytułu zadłużenia w rachunku bankowym gminy - linii kredytowej (umowa 675/2009/0004325/00 na kredyt w rachunku bankowym, aneksy z 10.05.2010 r., 30.06.2010 r., 28.12.2011 r.) na koncie 134. Księgowania zadłużenia na koncie 134, z tytułu tego kredytu, dokonywano wyłącznie w kwotach zadłużenia na koniec kwartałów w 2010 r. i 2012 r. (do czasu kontroli NIK). W Planie kont dla Gminy Pszczyna (będącym załącznikiem do zarządzenia Nr FN0152-8/11 Burmistrza Pszczyny z dnia 14.01.2011 r. zapisano, m.in. że konto 134 – kredyty bankowe służy do ewidencji kredytów bankowych zaciągniętych na finansowanie budżetu. (...) Do konta 134 prowadzona jest ewidencja szczegółowa, która powinna umożliwiać ustalenie stanu zadłużenia wg. umów kredytowych.

(dowód: akta kontroli str. 413-422, 586)

Art. 40 ust. 1 ufp stanowi, że: Jednostki sektora finansów publicznych prowadzą rachunkowość zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości, z uwzględnieniem zasad określonych w niniejszej ustawie.

W myśl art. 20 ust 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości²⁸: Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

Skarbnik Gminy Artur Krawczyk, Naczelnik Wydziału Finansowego Zofia Lubska i z-ca Skarbnika Aleksandra Grygierczyk wyjaśnili: *Zadłużenie na rachunku bieżącym budżetu wynikające z linii kredytowej w zapisach księgowych było wykazywane jako saldo Konta 133 po stronie „Ma” i stanowiło kwotę wykorzystanego kredytu bankowego udzielonego przez Bank na rachunku budżetu. Bieżące zmiany stanu zadłużenia w ciągu roku są ewidencjonowane na rachunku budżetu Gminy – Konto 133. W przypadku występowania na koniec kwartału zadłużenia krótkoterminowego (linii kredytowej), wielkość ta jest przeksięgowywana do celów sprawozdawczych na Konto 134 - Kredyty bankowe. W 2011 r. zadłużenie na rachunku bieżącym z tytułu zaciągniętej linii kredytowej na dzień 30.06. wykazano w systemie Finansowo-Księgowym jako saldo Ma na Koncie 133, jednak z uwagi na przeoczenie, nie dokonano przeksięgowania tego salda na Konto 134.*

M. Dutkowski poprzedni Skarbnik zeznał: uważaliśmy, że wystarczy jeśli będziemy księgować zadłużenie w okresach sprawozdawczych, natomiast w 2010 r. pominięto księgowanie i nie potrafiliśmy wskazać dlaczego.

Nieprowadzenie ewidencji na koncie 134 ww. kredytu w 2011 r. oraz niewprowadzanie do ksiąg rachunkowych każdego zdarzenia – stanu zadłużenia wynikającego z tego kredytu, - stanowiło naruszenie art. 20 ust 1 ustawy o rachunkowości.

(dowód: akta kontroli str. 825-828)

3. W wyniku kontroli prawidłowości ewidencjonowania zobowiązań w 2010 r. i 2011 r., poprzez sprawdzenie dowodów księgowych z grudnia i stycznia roku następnego, stwierdzono zaksięgowanie zobowiązań niewymagalnych dotyczących 2010 r. w łącznej wys. 537.152,26 zł do zobowiązań i kosztów roku 2011 r. oraz zaksięgowanie zobowiązań niewymagalnych dotyczących 2011 r. w łącznej wys. 380.027,69 zł do zobowiązań

²⁷ Dz.U. Nr. 43, poz.247.

²⁸ Dz.U. z 2009 r. Nr 152, poz.1223 ze zm.

i kosztów roku 2012 (w konsekwencji nie wykazywano tych zobowiązań w sprawozdaniu Rb-28 i bilansie), co naruszało zasady określone w przepisach ustawy o rachunkowości.

(dowód: akta kontroli str.634-718, 719-721,722-778, 791-793)

Ewidencjonując zobowiązania należy bowiem przestrzegać zasady memoriału, zawartej w art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości, który stanowi, że w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty. Art. 4 ust. 2 ww. ustawy stanowi, że zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmują się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną, a art. 24 ust. 3, że księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone bezbłędnie, jeżeli wprowadzono do nich kompletnie i poprawnie wszystkie zakwalifikowane do zaksięgowania w danym miesiącu dowody księgowo, zapewniono ciągłość zapisów oraz bezbłędność działania stosowanych procedur obliczeniowych.

Zgodnie z art. 4. ust 5 ustawy o rachunkowości Kierownik jednostki ponosi odpowiedzialność za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości określonych ustawą, w tym z tytułu nadzoru, również w przypadku, gdy określone obowiązki w zakresie rachunkowości (...) zostaną powierzone innej osobie za jej zgodą.

Burmistrz D. Skrobol wyjaśnił, że: *Faktury ujęte w zestawieniach dotyczyły usług za wywóz odpadów komunalnych, opłaty za energię elektryczną, gaz i wodę, opłaty za Internet. Są to faktury stale powtarzające się, wynikające z umów, których realizacja jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania Gminy. Za usługi poniesione w miesiącu grudniu, dostawca wystawia fakturę, której wpływ do Urzędu nastąpił w miesiącu styczniu następnego roku. Faktury te nie zostały ujęte w kosztach bieżącego roku, gdyż kierowano się zasadą, żeby nie nastąpiło przekroczenie łącznie wykonanych wydatków i zobowiązań w sprawozdaniach rocznych w stosunku do wysokości założonego planu. W planie finansowym zaplanowano wydatki na okres 12 miesięcy, faktycznie wykonane wydatki obejmowały również 12 płatności. Żeby nie nastąpiło przekroczenie łącznie wykonanych wydatków i zobowiązań w stosunku do założonego planu, w planie musiałyby zostać zabezpieczone środki na pokrycie faktur grudniowych, których wpływ następuje w styczniu roku następnego. Plan wówczas musiałby obejmować 13 okresów rozliczeniowych.* Wyjaśnienia o podobnej treści przedstawił obecny Skarbnik Gminy Artur Krawczyk.

Skarbnik Marek Dutkowski zeznał, że: *Z uwagi na roczność budżetu, która pokrywa się z rokiem kalendarzowym w sytuacji gdy po stronie planu wydatków zostałyby ujęte wydatki jak również zobowiązania dotyczące danego okresu, w budżecie winno być ujęte 13 płatności dotyczących zobowiązań wynikających z umów, by nie przekroczyć limitu zobowiązań na dany rok. Co do jednorazowych wydatków sytuacja taka wynikała z faktu niedopuszczenia do przekroczenia limitu wydatków określonego w uchwale budżetowej. Zaistniała sytuacja nie spowodowała żadnych skutków finansowych dla Gminy.*

(dowód: akta kontroli str.794-796,797-799,811-813)

W ocenie NIK, powyższe wyjaśnienia nie mogą stanowić usprawiedliwienia dla naruszania zasad rzetelnej ewidencji wydatków. Nieujęcie zobowiązań i kosztów we właściwych okresach naruszało ww. postanowienia ustawy o rachunkowości.

4. W Urzędzie, w roku 2010, ze środków zgromadzonych na rachunku „zabezpieczeń-wadiów” przelewano środki finansowe na rachunek bieżący Gminy w celu dokonania niezbędnych wydatków, a następnie po zasileniu dochodami konta bieżącego „oddawano” środki na rachunek, z którego je

„pożyczono”. Operacje takie miały miejsce: 5.03.2010 r. wpływ kwoty 200.000 zł na rachunek bieżący i zwrot 8.03.2010 r na rachunek „zabezpieczeń-wadiów”, następnie 4.06.2010 r. wpływ na rachunek bieżący kwoty 200.000 zł, a zwrot 8.06.2010 r. Podobnie 4.08.2010 r przelano kwotę 300.000 zł z rachunku „zabezpieczeń-wadiów”, a zwrot nastąpił 9.08.2010 r. i 30.08.2010 r. przekazano 295.000 zł, a zwrotu dokonano 8.09.2010 r. Podpisane bezpośrednio przez Burmistrza Dariusza Skrobola dyspozycje dotyczyły ww. operacji z sierpnia i przelewów z września 2010. Poprzednie podpisał były Burmistrz Krystian Szostak.

(dowód: akta kontroli str.588-633)

Zgodnie z art. 11 ust.1. ufp, jednostkami budżetowymi są jednostki organizacyjne sektora finansów publicznych nieposiadające osobowości prawnej, które pokrywają swoje wydatki bezpośrednio z budżetu, a pobrane dochody odprowadzają na rachunek odpowiednio dochodów budżetu państwa albo budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Powyższe działania, w zakresie „pożyczania środków” z rachunku „zabezpieczeń – wadiów” i pokrywanie z tych środków wydatków nie znajdują podstaw prawnych. W ocenie NIK, niedopuszczalne jest korzystanie przez Gminę ze środków wadiów i zabezpieczeń w celu finansowania własnych wydatków. Rachunek „zabezpieczeń-wadiów” jest szczególnym kontem depozytowym i służy do czasowego przechowywania środków obcych. Okresowe korzystanie z tych środków prowadzi do zmniejszenia oprocentowania należnego (od wniesionych kwot) przedsiębiorcom.

Stosownie do przepisów art. 46 ust. 1 i 4 PZP, zamawiający zwraca wadium wszystkim wykonawcom niezwłocznie po wyborze oferty najkorzystniejszej lub unieważnieniu postępowania, z wyjątkiem wykonawcy, którego ofertę wybrano jako najkorzystniejszą, z zastrzeżeniem ust. 4a. (...) Jeżeli wadium wniesiono w pieniądzu, zamawiający zwraca je wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszty prowadzenia rachunku bankowego oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek bankowy wskazany przez wykonawcę. Analogicznie art. 148 ust 5 PZP stanowi, że: jeżeli zabezpieczenie wniesiono w pieniądzu, zamawiający przechowuje je na oprocentowanym rachunku bankowym. Zamawiający zwraca zabezpieczenie wniesione w pieniądzu z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszt prowadzenia tego rachunku oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy.

W ocenie NIK, nie stanowią uzasadnienia takich działań wyjaśnienia Burmistrza Krystiana Szostaka, który zeznał, że powyższe było spowodowane chęcią uniknięcia karnych odsetek. *Mając środki na koncie zabezpieczeń-wadiów wykorzystywaliśmy je do płatności zobowiązań w przypadku braku wystarczających środków na rachunku bieżącym. Mając prognozę wpływów do budżetu, te wewnętrzne pożyczki, zostały w krótkim czasie uregulowane.*

Skarbnik Marek Dutkowski zeznał również, że: *Brak środków na bieżące płatności na rachunku bieżącym Miasta powodował, że pobieraliśmy na krótki okres czasu środki z konta zabezpieczeń. Sytuacja taka występowała w okresach poprzedzających wpływ środków z tytułu udziału w podatkach (pobieranych przez Urzędy Skarbowe). Po zasileniu rachunku podstawowego wpłatą z tego tytułu niezwłocznie zwracaliśmy środki. Dyspozycje do przelania tych środków z rachunku zabezpieczeń podejmowałem osobiście i miałem na celu niedopuszczenie do powstania zobowiązań wymagalnych.*

Podobnie Burmistrz Dariusz Skrobol wyjaśnił, m. in. że: *Czynności tej dokonano, aby nie wystąpiły zobowiązania wymagalne, co wiązałoby się z naliczeniem odsetek z tytułu zobowiązań od kontrahentów.*

(dowód: akta kontroli str. 804-806,797-799,811-813)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia, że roczne sprawozdania Rb-z za 2010 r. i 2011 r. sporządzono prawidłowo. Natomiast sporządzanie opisanych wyżej sprawozdań kwartalnych, ewidencjonowanie tytułów dłużnych w księgach rachunkowych (dotyczących tzw. linii kredytowej) i wymienionych zobowiązań na koniec roku, a także czasowe pożyczanie środków z konta „zabezpieczeń i wadów” NIK ocenia negatywnie.

5. Działania podejmowane przez Urząd w stosunku do spoz w celu poprawy ich sytuacji finansowej

Opis stanu faktycznego

5.1. W okresie objętym kontrolą Gmina była organem założycielskim dla samodzielnego publicznego zespołu opieki zdrowotnej Pszczyńskiego Ośrodka Rehabilitacyjno-Terapeutycznego²⁹. Na koniec lat 2008-2010 Ośrodek uzyskał dodatni wynik finansowy odpowiednio 70.959,91 zł, 11.862,09 zł, 77.323,71 zł, a na koniec roku 2011 odnotowano stratę w wys. 65.822,54 zł. Ze stratą (-44.113,38 zł) zakończono działalność na koniec I półrocza 2012 r., a na koniec września br. strata zmalała do wys. -28.131,70 zł.

Ujemny wynik na koniec 2011 r. był spowodowany m.in. mniejszym, niż zakładano, kontraktem z NFZ, zmniejszeniem przychodów za udzielane świadczenia zdrowotne, inne niż finansowane ze środków publicznych, mniejszymi przychodami z najmu oraz wzrostem kosztów (m.in.: wypłaceniem nagród jubileuszowych, przeprowadzeniem niezbędnych remontów oraz wzrostem kosztów obowiązkowego ubezpieczenia).

(dowód: akta kontroli str.832, 910-913)

5.2. Gmina udzielała w 2010 r. i w 2011 r. dotacji dla Ośrodka na realizację programu zdrowotnego³⁰ w wysokości po 180.500,00 zł, a do zakończenia I półrocza 2012 r. przekazano 90.250 zł (z zaplanowanej kwoty 180.500 zł). Inspektor kontroli Urzędu Miejskiego w Pszczyńcu przeprowadzał kontrole w 2010 r., 2011 r. i I półroczu 2012 r. w zakresie prawidłowości wykorzystania dotacji. Bieżący nadzór nad Ośrodkiem sprawuje w imieniu Burmistrza również Referat Zdrowia.

(dowód: akta kontroli str. 833)

5.3. Ośrodek przedkładał Burmistrzowi bilans i rachunek zysków i strat według stanów na koniec każdego roku, a na koniec każdego kwartału sprawozdanie Rb-Z o stanie zobowiązań. Przekazywał również sprawozdanie półroczne i roczne z wykonania planu finansowego. Ponadto do 30 czerwca każdego roku Rada Społeczna przedstawiała opinię w sprawie rocznego sprawozdania z wykonania planu finansowego.

(dowód: akta kontroli str. 800-801)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

²⁹ Zwany dalej Ośrodkiem.

³⁰ Kompleksowa wczesna i ciągła rehabilitacja i terapia dla pacjentów z terenu Gminy Pszczyzna i Udzielanie ambulatoryjnych świadczeń specjalistycznych przez Poradnię Sportowo - Lekarską dla dzieci i młodzieży do 20 roku życia.

1. Sprawozdań finansowych za 2010 r. i za 2011 r. nie zatwierdzono, mimo wymogu określonego w art.53 ust.1 ww. ustawy o rachunkowości.

Jak wyjaśniono m.in. „SP ZOZ POR-T jest podmiotem, który bezpośrednio stosuje przepisy nowej ustawy o działalności Leczniczej. Do tej pory nie występowano do Burmistrza z wnioskiem o zatwierdzanie sprawozdań finansowych, dlatego też Burmistrz nie dokonał takiego zatwierdzenia”.

(dowód: akta kontroli str. 923)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonej nieprawidłowości, działalność Gminy w ww. obszarze.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³¹, wnosi o:

1. **Zapewnienie podpisywania umów w sprawach majątkowych Gminy zgodnie z upoważnieniem określonym w uchwale organu stanowiącego.**
2. **Rozważenie możliwości zmiany postanowień czterech umów kredytu w celu cofnięcia upoważnienia do dysponowania rachunkiem Gminy.**
3. **Zaprzestanie praktyki wydłużania aneksami obowiązywania umowy o obsługę bankową budżetu Gminy zawartej na okres od 1.06.2004 r. do 31.05.2007 r.**
4. **Zapewnienie rzetelnego sporządzania sprawozdań kwartalnych Rb-Z i Rb NDS.**
5. **Rzetelne ewidencjonowanie zadłużenia z tytułu kredytu w rachunku bankowym gminy (linii kredytowej).**
6. **Ewidencjonowanie zobowiązań niewymagalnych i kosztów zgodnie z zasadą memoriału.**
7. **Niedopuszczanie do dysponowania środkami zgromadzonymi na rachunku „zabezpieczeń i wadiów” w formie „krótkoterminowych pożyczek” na finansowanie wydatków Gminy.**
8. **Zatwierdzanie sprawozdań finansowych Ośrodka.**

Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Katowicach.

³¹ Dz.U. z 2012 r., poz.82

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli Delegatury w Katowicach, w terminie 15 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Katowice, dnia 19 grudnia 2012 r.

Kontroler
Katarzyna Pisula-Jawor
doradca ekonomiczny

.....

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach

Wicedyrektor
Gabriela Tutak

.....